

GRAD ZAGREB

**IZVJEŠĆE O PROVEDBI IZOBRAZNO - INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI U
SVEZI GOSPODARENJA OTPADOM GRADA ZAGREBA ZA 2022. GODINU**

veljača 2023.

Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05)(dalje u tekstu: Strategija) među ostalim, od strateških ciljeva utvrđuje i edukaciju upravnih struktura, stručnjaka i javnosti za rješavanje problema gospodarenja otpadom. Strategija utvrđuje da je svijest o potrebi izbjegavanja nastanka otpada te odvojenog skupljanja otpada nedostatna, a sve društvene skupine u pravilu otpad doživljaju kao problem koji treba riješiti netko drugi. Isto tako istaknuto je da se u rješavanju problema gospodarenja otpadom gotovo redovito javljaju sukobi među različitim skupinama koje ne samo da imaju različite interese već i potpuno oprečne stavove kako bi ih trebalo riješiti.

Razvojem društva i tehnologija pred lokalnu zajednicu, poslovne subjekte i pojedince postavljaju se novi izazovi i u gospodarenju otpadom. Donošenjem zakonskih i pod zakonskih akata, dokumenata na državnoj i lokalnoj, odnosno regionalnoj razini nastoji se stvoriti okvire kojim će se jačati sklonost prema stjecanju znanja, razvoju vještina, pristupa i navika koji su ključni za planiranje aktivnosti za postizanje ciljeva gospodarenja otpadom.

Jedinice lokalne samouprave i izvršno tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba dužno je na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom, kako je propisano odredbom članka 10. stavka 4. Zakona o gospodarenju otpadom (NN 84/21).

Sukladno stavku 1. i 2. članka 114. Zakona o gospodarenju otpadom jedinica lokalne samouprave odnosno Grad Zagreb dužna je o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu informativnih aktivnosti u svezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito najmanje jednu javnu tribinu, informativne publikacije o gospodarenju otpadom te u sklopu mrežne stranice uspostaviti i ažurno održavati mrežne stranice sa svim bitnim informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području.

Gradska skupština Grada Zagreba, na 13. sjednici, 24. svibnja 2018. godine, donijela je na temelju članka 21. stavka 4. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17) Plan gospodarenja otpadom Grada Zagreba za razdoblje 2018.-2023. (SGGZ 13/18), za koji je prethodno ishodena suglasnost nadležnog Ministarstva.

Na temelju obveza koje proizlaze iz Zakona i planskih dokumenata provedba izobrazno-informativnih aktivnosti jedna je od mjera usmjerenih na smanjenje ili sprječavanje nastanka otpada i ponovne uporabe proizvoda za postizanje cilja gospodarenja otpadom. To se postiže kontinuiranom provedbom izobrazno-informativnih aktivnosti.

Provođenje trajne komunikacije s javnošću cilj je, a ne samo obveza, Grada Zagreba i svakako je u tom smislu važno cjelovito, točno i pravodobno informiranje o stanju okoliša i svim aktivnostima s tim u svezi, a poglavito o gospodarenju otpadom.

Obzirom na značaj kojega Grad Zagreb pridaje ulozi izobrazno-informativnih aktivnosti, namjera je i u svim fazama provedbe Plana gospodarenja otpadom Grada Zagreba za razdoblje 2018. – 2023., u komunikacijskim aktivnostima voditi računa i usklađivati sve planirane mjere, uz nedvosmislenu spremnost za njihovu sustavnu i kontinuiranu provedbu.

IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI	
1.	Grad Zagreb u suradnji s Zagrebačkim holdingom d.o.o. - podružnicom Čistoća, povodom implementacije novog modela naplate odvoza otpada proveo je kampanju informativno - edukativnog karaktera kako bi građani odnosno korisnici usluge pravovremeno bili informirani o promjenama u sustavu sakupljanja komunalnog otpada u Gradu Zagrebu. Cilj je bio educirati građane o važnosti pravilnog razvrstavanja otpada i utjecaju istog na zaštitu okoliša. Također, kampanjom se željelo potaknuti na pozitivne promjene u navikama građana vezano za nepropisno odlaganje otpada u okolišu s naglaskom na koristi za građane i cjelokupnu zajednicu. U tu svrhu Grad Zagreb je izradio promotivni materijal – plakate raznih dimenzija (20.500 komada) te letaka „Razvrstajte svoj otpad pravilno“ (390.000 komada), a koji su u razdoblju informativne kampanje bili postavljeni u javne ustanove i na lokacije koje su dostupne velikom broju građana kao što su domovi zdravlja, javni prijevoz, stambene zgrade, tržnice, javne površine za oglašavanje, uredi komunalnih poduzeća i liftovi u javnim garažama te podijeljeni građanima uz mjesečni račun za odvoz otpada (letci).
2.	Edukativno informativni materijal - didaktička igračka - OtpadoLOVKA distribuirana je u svaku vrtićku skupinu u gradskim i privatnim dječjim vrtićima, njih gotovo 1250.
3.	Grad Zagreb je proveo istraživanje među građanima s ciljem utvrđivanja informiranosti javnosti na području Grada Zagreba o promjenama u sustavu naplate i načinu skupljanja i odvajanja otpada, stavova građana odvajanju otpada, o ponašanju građana u odvajanju i recikliranju otpada, upoznatosti s postojećim sustavom gospodarenja otpadom te dostupnosti potrebnih informacija. Rezultati ankete su korišteni za daljnje kreiranje izobrazno - informativnih aktivnostima u svezi gospodarenja otpadom u 2022. godini.
4.	Grad Zagreb izradio je letke o razvrstavanju otpada na području Grada Zagreba s ciljem edukacije stranih i domaćih turista o načinu odvajanja otpada. Letak je osim na hrvatskom dostupan i na engleskom, njemačkom, francuskom te talijanskom jeziku isti su putem sustava e-Visitor dostavljeni svim iznajmljivačima na području grada Zagreba s uputom i preporukom da ih se učini dostupnima u njihovim prostorima za iznajmljivanje.
5.	Redovno ažuriranje mrežne stranice http://eko.zagreb.hr/ - sadrži sve relevantne informacije i dokumente o tematici gospodarenja otpadom. Redovito se obogaćuje važnim sadržajima o gospodarenju otpadom, kako bi se građanima osigurala dostupnost svih potrebnih informacija na jedinstvenom mjestu.

Nadalje, Grad Zagreb podupire rad udruga koje djeluju na području zaštite okoliša i održivog razvoja dodjelom financijskih potpora za programe/projekte na temelju Javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga iz područja zaštite okoliša i održivog razvoja iz Proračuna Grada Zagreba (dalje u tekstu: javni natječaj).

Ciljevi financiranja udruga iz područja zaštite okoliša i održivog razvoja za 2022. godinu bili su:

1. Povećati broj informiranih i educiranih građana za održivo gospodarenje otpadom s posebnim naglaskom na smanjenje utjecaja plastike na okoliš;

2. Povećati odvojeno sakupljanje otpada;
3. Unaprijediti stanje urbanog okoliša podizanjem svijesti o okolišu i održivom razvoju.

U 2022. godinu sufinancirano je jedanaest (11) programa/projekata udruga iz područja zaštite okoliša i održivog razvoja putem javnog natječaja.

Sufinancirani projekti/programi udruga sadržavali su preko 55 aktivnosti izobrazbe i informiranja koje su uključivale eko radionice, konferencije, natjecanja, prezentacije, sve s ciljem educiranja zainteresiranih ciljanih skupina (građana, mladih, studenata, zaposlenika u ugostiteljskom sektoru, roditelja, učenika od 1. do 8. razreda osnovnih škola te djece vrtićke dobi, starijih osoba, osoba s invaliditetom) i osvješćivanja o osobnom djelovanju i doprinosu očuvanju okoliša te odgovornom postupanju s otpadom.

Ciljevi navedenih akcija i radionica:

- educiranje građana o pravilnom i odgovornom gospodarenju otpadom
- educiranje o važnosti vrijednih sirovina u otpadu, razvrstavanju otpada u svom kućanstvu, prenamjeni proizvoda i recikliranju
- educiranje o važnosti i mogućnosti recikliranja i prenamjene materijala
- poticanje građana na primjenu „zero waste“ praksi u svakodnevnim aktivnostima
- promocija, informiranje i poticanje uporabe višekratnih proizvoda.

Zaključno, izobrazba i informiranje građana provodi se putem službenih stranica Grada Zagreba, internetske stranice eko.zagreb.hr, informativno-edukacijskim kampanjama, manifestacijama, EE info-galerijama na različitim lokacijama gradske uprave te sufinanciranjem udruga kroz čije projekte/programe su provedene aktivnosti izobrazbe i informiranja na kojima je sudjelovalo preko 1600 sudionika.